

*Nech stromček zapáli svetlo v nás.
Nech sviečka vyčarí úsmev zas.
Hviezdička rozsvieti plamienok lásky v nás.
Na Vianoce, keď svet stíchne,
nech vám Božie dieťa vdýchne
pokoj, radosť a posilu,
nielen v túto svätú chvíľu,
ale taktiež v novom roku,
nech Vás vedie v každom kroku, želáme Vám
Vianoc šťastný čas.*

Vážení spoluobčania,

neúprosne, no spravodlivo plynúci čas nás znovu posunul pred prah najkrajšieho obdobia roka. Áno, opäť sú tu Vianoce, čas radosti, veselosti, vzájomného porozumenia. Obdobie krásne, rozsvietených jedličky, či borovice, vôňa vianočného pečiva a spomienok na detstvo.

Tento čarovný čas milujú nie len naši najmenší, ktorí už isto napísali Ježiškovi dlhý zoznam želaní, ale aj my dospeli. Vychutnávame si pokojnú atmosféru domova, v ktorom vládne pocit bezpečia v prostredí plnom lásky, domácej pohody, v prítomnosti najbližšej rodiny alebo dobrých známych. Spoločne sa tešíme na moment, keď si opäť sadneme k štedrovečernému stolu, kde si navzájom prejavujeme úctu a lásku.

Viem, že mnohé miesta pri štedrovečernom stole ostanú prázdne, ostane prázdna stolička, neporušený príbor, ale tí čo už nie sú snami, v našich myšliach sú nami.

Vianoce majú v sebe magickú silu, ktorá nás neraz prinútila rozmyšľať nie len o sebe, o vlastných radoostiach o vlastnom šťastí, ale aj o tom, čo tu po sebe človek zanechá.

Pri tejto príležitosti Vám chcem, vážení

spoluobčania, poďakovať za Vašu prácu a ochotu pomôcť v tomto roku, za obetavú prácu pre fungovanie domácností, za prácu na vašich pracoviskách a prácu v prospech našej obce.

Bez vás by sme neuskutočnili to, čo našu obec posúva dopredu a zveľaduje ju. Spomeniem len niektoré: priechody pre chodcov na Rastislavovej ulici, rozsiahla revitalizácia centra I. a centra II., rekonštrukcia športovej budovy, kultúrny dom – výmena okien, vybudovanie šatní na javisku, oplotenie areálu okolo kultúrneho domu, vybudovanie chodníka vedľa kostola z Rastislavovej ulici na Kaplanovu, vybudovanie kanalizácie pod námestím za kostolom, odvodnenie Kaplanovej ulice, vybudovanie multifunkčného ihriska v areáli ZŠ, prístavba materskej školy, rekonštrukcia povrchu Ciolkovského ulice s odvodnením, rekonštrukcia Venušinej ulici, ktorá bola porušená záplavami, výmena odvodňovacích klapiek na vodných tokoch, vyčistenie a prekopanie odvodňovacieho kanálu za ihriskom.

Predĺženie Závodníckovej ulice s vytvorením podmienok pre 22 rodinných domov (plyn, voda, kanalizácia, nová cesta), oplotenie a chodníky na cintoríne v obci,

rozšírenie vodovodu a ozvučenie nového cintorína, spevnenie komunikácie na Tatranskej ulici brúseným asfaltom.

Pre našich najmenších boli vytvorené detské ihriská na Počaší a Korytovskej ulici.

Vážení spoluobčania, urobilo sa veľa práce, avšak ešte viac práce je pred nami.

Všetkým Vám, milí spoluobčania, spoločenským a záujmovým organizáciám, firmám a tým, ktorí sa úspešne podieľali na plnení úloh v obci ďakujem.

Želám Vám, šťastné a pokojné vianočné sviatky, bohatého Ježiška a do nového roku Vám prajem:

Veľa lásky, ktorá hory prenáša.

Veľa šťastia, ktoré dušu povznáša.

Veľa zdravia, ktoré sa kúpiť nedá.

Veľa Božieho požehnania.

A tiež istý úspech v práci, ktorá chleba prináša.

Rozvahu, nech nedopustí urobiť Vám chybný krok.

S rodinou a láskou v srdci privítajte nový rok.

Jozef Bojda

Celý život verný v jednej organizácii v jednom podniku

Na tejto stránke našich Lužianskych novínok sa stalo už tradíciou, že uverejňujeme články o osobnostiach z našej obce, ktoré ju zviditeľnili rôznym spôsobom a tak ju dali do povedomia širokej verejnosti. Svojou prácou a snažením získali vážnosť a uznanie vo svojich kolektívoch, zamestnaní a organizácii, ktorá pôsobila po celom Slovensku ba Československu. Pri ich mene sa uvádzalo i bydlisko s názvom našej obce. A aj takýmto spôsobom, prostredníctvom vyhľadávania odborníkov sme sa zviditeľňovali. Jedným takým sprostredkovateľom dobrého mena našej obce je aj náš spoluobčan **Michal Murárik**.

Narodil sa v malej dedinke Lysica, okres Žilina, v kraji Jánošíkovom, v Terchovskej doline. Svetlo sveta uzrel 22. 10. 1929. Matka mu zomrela, keď

mal 3 mesiace. Otec mu musel odísť za prácou do Francúzska a starý otec – dedo do USA. Vychovala ho stará mama – babka. Základnú školu 8 rokov navštevoval a vychodil v rodnej Lysici. Počas druhej svetovej vojny bol vážne zranený, s následkami na zdravotnom stave a s dlhodobým liečením. Na následky zranenia bol viackrát operovaný. V roku 1950 nastúpil na základnú vojenskú službu / ZVS/, kde prešiel základným výcvikom v dĺžke šesť mesiacov v Slanom u Prahy. Po 6 mesiacoch bol prepustený zo ZVS a nastúpil pracovať do Elektrovodu Bratislava. Počas pracovnej doby absolvoval školu a získal výučný list. V tomto pod-

niku pracoval až odchodu na dôchodok. Za plných 40 rokov práce prešiel v tejto organizácii, v tomto podniku rôzne rozvodne elektrických zariadení vysokého napätia od 22 kV, 110 kV, 220 kV a 400 kV. Práca bola zaujímavá, ale veľmi nebezpečná. Michal Murárik pracoval na rôznych pracoviskách s týmto vysokým napätím na rôznych stavbách národného hospodárstva po celom Slovensku od Oravskej priehrady až po Kralovany, na všetkých kaskádach vodných diel a tepelní.

Pracoval na rôznych pracoviskách bývalom Československu. Okrem iných aj v Nitre, kde sa zoznámil i svojou manželkou, ktorá v tom čase bývala na Kajsi. Zosobášili sa v roku 1952 a od tej doby je naším občanom. Postavili si tu rodinný dom, v ktorom býva dodnes.

Prevažnú časť života prežil na montážach, ale keď bol doma, cez víkend alebo počas dovolenky, rád sa zapájal do diania v obci. Podieľal sa na výstavbe kultúrne-

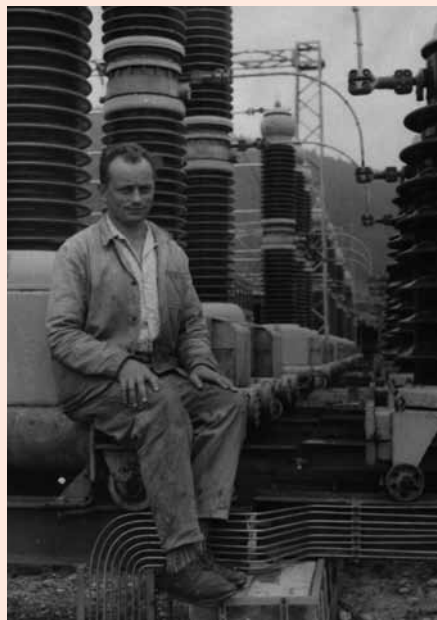
ho domu, a aj na úprave školského areálu. V zamestnaní za svoju odbornú a zodpovednú prácu bol niekoľkokrát odmenený a ocenený.

Okrem podnikových vyznamenaní, cez rezortné, sa môže právom pochváliť aj vyznamenaním ministerským. Prešiel všetkým stupňami BSP, veď málo kto sa môže s nám pochváliť s tým, že celý život pracoval v jednom podniku, v jednej organizácii.

Spôsob života, hlavne pracovného, mu zabralo veľa času mimo domova. Od pondelka do soboty bol stále na montážach. V mladosti sa venoval prírode – hory lesné plody. Veď pochádzal z Jánošíkovho kraja. Viac času pre svoje záľuby získal až po odchode na dôchodok. Záhradkárčenie a hlavne pestovanie ovocia je i dnes jeho veľkou záľubou. Je aktívnym členom MO SZZ. Rád sa zúčastňuje so svojimi výpestkami miestnych a okresných výstav. Zúčastnil sa súťaží v strihaní ovocných stromov. Svoje jablčka vystavoval na Celoslovenskej súťaži o najkrajšie jablčko v Trenčíne. Zaujímá ho záhrada, trávnik vzorne vypestovaný a upravený, kde sa rád pohybuje. Zaujímá ho dianie v obce, rád sa zúčastňuje aktivít, ktoré organizuje obec. Je obľúbený, spoločenský, rád poradí a pomôže. V minulosti reprezentoval našu obec ako montér a teraz ako dobrý a skúsený záhradkár.

Za všetko jeho snaženie a ochotu pomáhať by som mu chcel touto cestou čo najsrdečnejšie poďakovať a pri príležitosti jeho krásneho životného jubilea 85. rokov života, ktoré nedávno oslávil, zaželať mu všetko najlepšie, pevné zdravie a šťastie v kruhu svojich najbližších.

Milan Cabánek

Znojenské historické vinobranie

Písal sa 13. september 2014 - bola sobota. Predpoveď počasia nebola priaznivá, ale aj tak sme sa vybrali na dlhšie plánovaný zájazd s tematikou historického vinobrania – obaračkových slávnosti do kráľovského mesta južnej Moravy Znojma. Skôr než sme pricestovali do kráľovského mesta nad riekou Dyje sme sa zastavili v malom mestečku tiež vinohradníckej oblasti v Mikulove. Mikulov s počtom obyvateľov cca 7500 je malé mestečko, kde dominantou je zámok, ktorý sa vypína na skale v centre mesta. Krásny pohľad na celé mesto, ktoré máte ako na dlani. Ponúka výhľad z pahorku nazvaný „Svätý kopeček“, na vrchole ktorého je kaplnka svätého Sebastiana, zvonica a k božiemu hrobu Vás zavedie krížová cesta. Po malej prehliadke tohto mestečka, kde tiež prebiehali vinárske slávnosti sme pokračovali do cieľa nášho zájazdu Znojma. Samotné Znojmo je stredne veľké mesto na juhu Moravy. Má cca 35 000 obyvateľov. Je to mesto s bohatou históriou, ktorú si udržuje a zvelaďuje jednak na povrchu a aj v historickom podzemí. Historické kráľovské mesto ležiace na vysokom brehu nad údolím rieky Dyje patrí k najpozoruhodnejším pamiatkam južnej Moravy. Jeho dávnu slávu potvrdzujú pamiatky, ako rotunda „svätej Kataríny“ s unikátnymi maľbami, množstvo chrámov a sakrálnych pamiatok, alebo labyrint podzemných chodieb. Dominantou mesta je radničná veža, ale za zastavenie stojí aj areál bývalého jezuitského gymnázia s bustou Prokopa Diviša. Nostalgiou zasých čias pripomínajú uličky starého mesta so židovskou štvrtou. Impozantný zážitok poskytujú hradby s výhľadom na blízky kláštor Loucky,

ako aj údolie rieky Dyje s povestným mostom a železničnou traťou Znojmo – Retz z roku 1871. Historicky je súčasťou rakúskej severozápadnej dráhy. Modernizácia trati umožnila obnovenie priameho železničného spojenia Znojmo – Viedeň, ktorá bola násilne prerušená vzniknutím železnej opony. Dĺžka tejto železničnej trati je 11 km.

Znojenské historické vinobranie je najväčšou oslavou vína Českej republiky.

Už od svojho založenia v roku 1966 pripomína významnú návštevu kráľa Jána Luxemburského v roku 1327 v Znojme a jadrom programu je historický sprievod kráľa a jeho družiny mestom, tvorený takmer štyrmi stovkami účastníkov v gotických kostýmoch. Neopakovateľná atmosféra stredovekej slávnosti v kulisách historického mesta prilákala desiatitisíce návštevníkov, medzi ktorými sme boli i my. Pre všetky generácie bol pripravený pestrý program, ktorý prebiehal 9 scénach centre Znojma. Boli tu stovky hudobných, tanečných a divadelných vystúpení, rytierske turnaje na koňoch, historické hry a súboje v dobových kostýmoch. Vystupovali domáci i zahraniční umelci, nechýbali ani historické tržnice doprevádzané vinárskym programom vrátane ochutnávok vín a burčiaku. Aj počasie nám počas celého dňa prialo, až na večer keď vrcholili slávnosti a čakali sme na veľkolepý ohňostroj, ktorý trval nepretržite 18 minút. Po 22.00 hod. sa spustil dážď, a tak sme aj trochu zmokli. Dážď nikomu nepokazil náladu. V autobuse sme obschli a šťastní plní pekných dojmov sme sa nad ránom druhého dňa vracali domov.

Ak sa do Znojma vyberiete či už na je-

senné historické slávnosti vína ako my, alebo za poznaním a históriou mesta pamätajte, že všetkých 77 divov Znojma ako to prezentujú domáci, sa nedá poznať za jediný deň.

Milan Cabánek

Jesenné aktivity záhradkárov

Snahou členov výboru lužianskych záhradkárov je skvalitnenie svojej činnosti. Na základe tejto skutočnosti sme sa rozhodli navštíviť aj Miestnu organizáciu záhradkárov na Zobore. Dňa 4. októbra 2014 sme si v priestoroch bývalej ZŠ prezreli výstavu ovocia, zeleniny, kvetín, bylínok i výtvarných a ručných prác, ktorá bola doplnená rôznym náradím a náčiním používaným v sadovníctve a vinárstve. Nahliadli sme i do kroník s bohatou fotodokumentáciou. Výstavu ozvláštnovali tanečné páry doprevádzané ľudovými piesňami s hrou na harmonike. Ďalšou aktivitou záhradkárov bolo zapojenie sa do súťaže o najkrajšie jablko a hrušku prebiehala na výstavisku EXPO Center v Trenčíne v dňoch 24. a 25. októbra 2014 pod gesciou Slovenského zväzu záhradkárov Bratislava. Výstava niesla názov „Záhrada“ tak, ako po iné roky a bola spojená i s výstavou ovocia, kde sa uskutočnil už 19. ročník súťaže o najkrajšie jablko a 6. ročník o najkrajšiu hrušku roka. Prvým krokom našej organizácie bolo zaslať záväznú prihlášku Republikovému výboru Slovenského zväzu záhradkárov. Potom nasledoval zber vzoriek od jednotlivých pestovateľov, ktoré zabezpečoval predseda ZO SZZ Milan Cabánek spolu s členom výboru Jozefom Gajdošíkom. Vzorky na súťaž o najkrajšie jablko boli odoslané od týchto záhradkárov: Alexander Ferenczi, Jozef Gajdošík, Ing. Stanislav Karas, Jozef Poláčik, a Pavol Remenár, ktorí poskytli zimné odrody jablák: Gloster, Golden Delicious, Idared, Rubín, Starkrimson a Šampión.

Jeseň je vhodným obdobím na vysádzanie mladých stromčekov jabloní, hrušiek a sliviek. Teplomilné ovocné druhy (broskyne, marhule) sa vysádzajú na jar (marec, apríl). Sadenice viniča hroznového je možné vysádzať na jeseň ale aj na jar. Kúpu mladých stromčekov pre našich občanov zabezpečovali Ing. Dušan Spáč a Ignác Chudiak.

Poslednou naplánovanou úlohou záhradkárov bola ochutnávka ovocia, koštovka destilátov a ukážka pletenia košíkov z pediku (pedig), uskutočnená v nedeľu 30.11.2014 v sále KD. Prípravná fáza tejto akcie sa začala o 13.00 hod. a o hodinu neskôr sa uskutočnil zber vzoriek ovocia i destilátov a ich anonymita. Oficiálne otvorenie programu o 15.00 hod. zahájil predseda záhradkárov Milan Cabánek tým, že privítal pozvaných hostí a domácich návštevníkov. Potom vyzval žiakov zo ZŠ Lužianky na prezentáciu piesní a tancov.

Ďalším bodom bolo vystúpenie dvoch našich speváckych skupín, Lužiančanka a Lúč. Všetci prítomní po prevzatí červeného a zeleného lístku prichádzali k pripraveným pokrájaným vzorkám jablák na ochutnávku i degustáciu destilátov. Červený lístok priložili k najchutnejšiemu jablku a zelený k najdelikátnejšiemu destilátu. Po skončení procesu ochutnávky jablák a koštovky destilátov sa lístky spočítali a určilo sa poradie. Predseda záhradkárov vyhlásil výsledky. Celkove donieslo osem záhradkárov ovocie so 17. vzorkami. V kategórii jablák 3. miesto získala Mária Sittová s odrodou Gloster. Druhé miesto obsadila Janka Sedláková s odrodou Starkrimson a víťazom sa stal Jozef Pagačovič s odrodou Idared. Návštevníci mali možnosť ochutnať aj iné odrody: Golden Delicious, Rubín, Šampión, Mutsu, i Ontario, ktoré boli vo vzorkách aj viackrát zastúpené.

V tomto roku prispelo destilátmi 16 pestovateľov s 18 vzorkami, čo bol nárast oproti predchádzajúcemu roku. 3. miesto

hruškovitou. Degustátori posúdili organoleptický (zrakom, čuchom a chuťou) aj ďalšie donesené alkoholické nápoje, napr. čerešňovicu, jablčovicu (calvados) a iné liehoviny od rôznych pestovateľov ale tieto destiláty sa nedostali do kategórie troch najvynikajúcejších. Teda možno konštatovať, že o chuti sa nemožno škriepiť s nikým; koľko degustátorov, toľko chutí, čiže proti gustu žiaden dišputát, čo v latinčine znie: „de gustibus non est disputandum“. Predseda záhradkárov Milan Cabánek vyhlásil ocenených i odovzdal im diplomy a pripomenul, že tento rok slávime v našej organizácii už 7. ročník v ochutnávke jablák a 9. ročník koštovky destilátov. V rámci programu bolo možné sledovať aj ďalšiu akciu – pletenie košíkov a iných ozdobných predmetov z prírodného materiálu pediku (pedig), čiže ratan.

Literatúra uvádza, že ratan je popínava palma s rodu Calamus, pôvodne pochádzajúca z Ázie. V súčasnom období sa pestujú rôzne druhy po celom svete v lo-

získal hosť z Veľkého Zálužia Július Baláž s marhuľovicou. Na druhom poste sa umiestnila Janka Sedláková s orechovicou a 1. miesto zaujal Jozef Gajdošík s

kalitách s vhodným podnebí. Pedik je vnútorná (dreňová) časť ratanu. Pletenie z pediku nám predviedla členka výboru Gitka Vilinová. Oboznámila okolosto-

jacích ako treba postupovať pri pletení zvončekov, anjelíčkov, misiek, košíkov, podnosov, hviezdičiek a iných predmetov, ktoré mala už zhotovené. Dala do pozornosti jednotlivé náradie i nástroje využívané pri pletení. Poukázala na rôzny doplnkový materiál, ako sú mašle, šnúrky, stuhy, korálky, ktorými možno prízdobiť pletený predmet, aby bol príťažlivejší pre obdarovanú osobu. No najväčšiu radosť prítomným spôsobilo, keď videli ako rýchlo a šikovne prepletá pedikom na príslušnej forme a pod prstami sa jej vytvára vopred zadaný predmet. Gitka Vilinová počas tvorivej práce bola schopná odpovedať na mnohé zaujímavé otázky. Predpokladám, že spomínané jesenné aktivity jednotlivých záhradkárov i sympatizantov povzbudili, potešili i posunuli dopredu, čím sa skvalitnila práca i vzájomné vzťahy v záhradkárskej organizácii. Záverom členovia výboru základnej organizácie Slovenského zväzu záhradkárov prajú nielen všetkým svojim členom, ale aj občanom Lužianok a hosťom z iných organizácií pokojné prežitie vianočných sviatkov a v novom roku hojnosť osobných darov a tiež vychutnať si radosť z vlastne dopestovaného ovocia, zeleniny, kvetín, bylín ako aj želanie tvorivých nápadov na vyrobenie predmetov z prírodných materiálov pre vlastné potešenie ako aj obdarovanie svojich blízkych. Katarína ŠEBOVÁ

Obecné zastupiteľstvo informuje

Uznesenia, všeobecne záväzné nariadenia obce a ďalšie rozhodnutia z ustanovujúceho zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Lužiankach, konaného dňa 11. decembra 2014 o 17.00 hod. na Obecnom úrade v Lužiankach

Obecné zastupiteľstvo v Lužiankach na svojom ustanovujúcom zasadnutí prerokovalo:

I/ Informáciu o výsledku volieb do orgánov samosprávy, ustanovenie orgánov obce a prijíma uznesenia:

Uznesenie č. 77/2014 Obecného zastupiteľstva v Lužiankach

A/ berie na vedomie:

1/ výsledky volieb do orgánov samosprávy obce

2/ vystúpenie novozvoleného starostu obce

3/ vzdanie sa mandátu poslanca pána Jozefa Bojdu

B/ konštatuje, že:

1/ Novozvolený starosta obce pán Jozef Bojda zložil zákonom predpísaný sľub starostu obce

2/ Zvolení poslanci obecného zastupiteľstva zložili zákonom predpísaný sľub poslanca obecného zastupiteľstva, menovite:

Milan Cabánek, Ing. Jozef Slovák, Fridrich Buzáš, Ing. Marián Vrabec, Ing. Stanislav Beňo, Mgr. Pavol Kostolník, PhDr. Andrea Vranková, Bc. Jozef Gregor, Jana Kiková

II./ Schválenie programu ustanovujúceho zasadnutia

Uznesenie č. 78/ 2014 Obecného zastupiteľstva v Lužiankach

1/ Obecné zastupiteľstvo v Lužiankach schvaľuje program rokovania:

a/ bez pripomienok

b/ Obecné zastupiteľstvo v Lužiankach schvaľuje overovateľov zápisnice:

Milan Cabánek, Fridrich Buzáš

c/ Obecné zastupiteľstvo v Lužiankach schvaľuje členov návrhovej komisie:

Ing. Marián Vrabec, Mgr. Pavol Kostolník, Jana Kiková

d/ Obecné zastupiteľstvo v Lužiankach berie na vedomie určenie zapisovateľa pani Renátu Bírovú

e/ Obecné zastupiteľstvo v Lužiankach konštatuje, že z celkového počtu 9 poslancov, sa podľa prezenčnej listiny rokovania obecného zastupiteľstva zúčastnilo 9 poslancov, čím zastupiteľstvo je uznášaniaschopné.

Uznesenie č. 79/ 2014 Obecného zastupiteľstva v Lužiankach

A/ berie na vedomie:

Menovanie poslanca Ing. Mariána Vrabca do funkcie zástupcu starostu obce dňom 11. 12. 2014 v súlade s § 13 b/ ods. 1 a 3 zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

Uznesenie č. 80/ 2014 Obecného zastupiteľstva v Lužiankach

Obecné zastupiteľstvo v Lužiankach poveruje poslanca Milana Cabáneka zvoľávaním a vedením zasadnutí obecného zastupiteľstva v prípadoch podľa § 12 ods. 2 prvá veta, ods. 3 tretia veta, ods. 5 tretia veta a ods. 6 tretia veta zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Uznesenie č. 81/ 2014 Obecného zastupiteľstva v Lužiankach

Obecné zastupiteľstvo v Lužiankach pre funkčné obdobie 2014 – 2018 v súlade s § 14 zákona o obecnom zriadení zriaďuje trojčlennú obecnú radu.

Za členov obecnej rady volí poslancov:

1/ Ing. Marián Vrabec

2/ Ing. Jozef Slovák

3/ PhDr. Andrea Vranková

Uznesenie č. 82/ 2014 Obecného zastupiteľstva v Lužiankach

Obecné zastupiteľstvo v Lužiankach:

1/ ustanovuje komisiu na ochranu verejného záujmu v zmysle zákona č. 357/2004 Z. z. pre funkčné obdobie 2014 – 2018

2/ za členov komisie volí poslancov OZ:

a/ Ing. Stanislav Beňo

b/ PhDr. Andrea Vranková

c/ Bc. Jozef Gregor

Uznesenie č. 83/ 2014 Obecného zastupiteľstva v Lužiankach

Obecné zastupiteľstvo v Lužiankach na návrh obecného úradu prijíma uznesenie:

a/ stanovuje sobášne dni v obci Lužianky – na dni v týždni: piatok, sobota

b/ za sobášiaceho okrem starostu obce volí z radov poslancov OZ: p. Milana Cabáneka

Návrhová komisia:

Predseda: Ing. Marián Vrabec, v.r.

Člen: Mgr. Pavol Kostolník, v.r.

Člen: Jana Kiková, v.r.

Úcta – ale aj historická pamiatka

Dňa 19. 10. 2014 bola „Misijná nedeľa“. Pred našim farským kostolom bol starý, schátraný misijný kríž z roku 1944. Tento kríž mal už 70 rokov. Náš duchovný otec – správca našej farnosti - sa rozhodol na podnet našich farníkov kríž zrenovovať. Navrhol spôsob aj víziu. Do oceľovej konzoly sa osadil nový drevený kríž, ktorý dal zhotoviť z jaseňového dreva náš farník Ing. Stanislav Beňo so synom Martinom na vlastné náklady v obci Cabaj. Písmo s ustanovujúcim rokom a rokom renovácie, ako aj s nápisom, zabezpečoval starosta obce Jozef Bojda spolu s našim farníkom Jozefom Oravským, v tunajšom strojá-

renskom podniku VAN AARSEN. Písmeňá sú vyrobené z nerez a na tmavom podklade dreva kríža sa pekne vynímajú. Spomínanú Misijnú nedeľu náš duchovný otec Mgr. Peter Mihálik zabezpečil kňaza, ktorý kríž požehnal, zhodou okolností rodáka z obce nášho správcu farnosti Tepličky nad Váhom.

Tento kňaz, ktorý požehnal náš nový misijný kríž, pôsobil na misiách v Honduras, v Dominikánskej republike, vo Vietname, v Španielsku, páter Pavol Noga CM – lazarista, je v súčasnosti zodpovedný za pastoračiu mládeže vincentínskeho rádu a je formátor mladých misionárov.

Tento nadšený a zapálený misionár bol spomínanú nedeľu aj celebrantom oboch svätých omší u nás. Po druhej svätej omši nám spolu s našim farárom vysvätil náš obnovený misijný kríž z roku 1944 za hojnej účasti našich farníkov. Vďaka Vám, dôstojný otče, v mene našich farníkov, za túto obnovu kríža, ktorá sa zapíše zlatými písmenami do bohatej histórie našej farnosti a obce.

Misijný kríž už máme, misie boli, ale dávno, pre d 70 rokmi. Nové misie sa ešte len chystajú, ale môžem povedať, že sa seriózne pripravujú.

Milan Cabánek

Jubilanti IV. štvrtroku 2014

50 rokov oslávili:

RNDr. Jozef Šamaj, Soňa Hlavatá, Miroslav Fábry, Alena Šindolárová, Iveta Tasáryová, Alena Palkovičová, Eva Snehotová, Ing. Jaroslav Dobiáš, Dušan Kučera, Ing. Igor Káčerík, Jozef Kandela, Valéria Kristeková a Luboš Minár

55 rokov oslávili: Kristína Olianková, Jaroslav Uher, Irena Jančíková, Mária Synaková, Mária Bednáriková, Mária Ligačová, Ing. Eva Koubeková, Eva Kvasňovská

60 rokov oslávili: Lubica Slováková, Eva Peťovská, Emília Látečková

65 rokov oslávili: Zdenka Karvayová, Anna Hrnčárová, Ing. Eugen Humenský, Rudolf Cetényi, Eva Ševčíková, Alžbeta Laciková, Ing. Alena Slivkaničová, Zuza Buchová

70 rokov oslávili: Ján Sokol, Ing. Róbert Kupec, Ing. Dagmar Jančiová, Vlasta Ivanová, Jozef Poláčik, Štefan Krajčo, Mária Štefanková, Jaroslav Slovák, Helena Štefanková, Ing. Anton Šebo

75 rokov oslávili: Anna Jančiová, Emília Kukučková, Mária Kiková, Ján Hotový,

80 rokov oslávili: Veronika Minárová, Margita Lacušková

85 rokov oslávili: Michal Murárik, Mária Ballayová

90 rokov oslávila Anna Bírová

95 rokov oslávila Barbora Janíková

Humor

Bavia sa kolegyně po sviatkoch:
„Čo ti dal manžel pod stromček?“
„Norkový kožuch.“
„A sedí?“
„Áno, oni tam mali schovanú priemyselnú kameru!“

Traja sa rozprávajú o tom, čo urobia s vianočnými odmenami. Prvý hovorí:
„Pracujem v nemeckej banke. Z vianočných odmien si kúpim auto a za zvyšok pôjdem na dovolenku.“

Druhý hovorí: „Pracujem v Daimler Chrysler. Za vianočné odmeny si nechám vybudovať bazén a za zvyšok pôjdem na cestu okolo sveta.“

Tretí hovorí: „Ja pracujem na finančnom úrade a za vianočné odmeny si kúpim sveter.“

Ostatní sa ho pýtajú: „A čo zvyšok?“

Finančník odpovie: „Zvyšok mi doplatia rodičia!“

„Čo si kúpil žene na Vianoce?“

„Chcela niečo na krk a niečo na ruky, tak som jej kúpil mydlo.“

Zlodej sa na Štedrý deň dostal do väzenia. Bol z toho celý namäkko:

„Ach, či som ja len nešťastný. Každý je doma pri rodinke alebo v kostole. Bože, to by sa kradlo!“

„Tak čo, ako si prežil tohtoročného Silvestra?“

„Ale ... najprv som nevedel, kam mám ísť a teraz si zase nemôžem spomenúť, kde som bol.“

Vianočné pranostiky

Biele Vianoce, zelená Veľká noc.

Keď je hus na Vianoce v blate, Jozef bude na ľade.

Lepšie Vianoce treskúce ako tekúce.

Vianoce

**Vianoce sú vtedy, keď nikto neplače,
Vianoce sú tam, kde voňajú mamine koláče.
Vianoce sú s tými, ktorých ľúbime,
ale aj s tými, na ktorých myslíme.**

Vianoce sa u nás spájajú s množstvom tradícií, ktoré ľudia praktizujú pri štedrovečernom stole

Štedrý deň – jeden z najkrajších dní v celom roku. Okrem neopakovateľných chvíľ, strávených v kruhu tých najbližších, je jeho atmosféra spojená aj s rúskom tajomnosti. S týmto dňom sa totiž už po stáročia spájajú mystické tradície a zvyky, ktoré praktizovali naši predkovia, no mnohý z vás na ne nedajú dopustiť ani dnes. Na štedrovečernom stole podľa týchto povier nemôžu chýbať niektoré dôležité drobnosti, pretože z ich neprítomnosti by mohli plynúť po celý nasledujúci rok a pre celú rodinu negatíva. Na čo by ste teda nemali zabudnúť?

Niektoré tradície a zvyky sa nemenia. **Štedrovečerná hostina** sa na Slovensku vždy začínala prípitkom, ktorým bolo víno alebo pálenka. Gazdinky sa rady pochválili aj vlastnoručne vyrobeným likérom – najčastejšie rascovým alebo vajcovým. Dnes si v mnohých rodinách pripijú obľúbenými bublinkami. Po prípitku sa podával chlieb alebo vianočka s cesnakom. Ľudia verili, že konzumácia cesnaku na Vianoce im zabezpečí zdravie po celý nasledujúci rok. V súčasnosti chlieb a vianočku vo väčšine rodín nahradili oblátky, ktoré sa podávajú s medom a s cesnakom. Oblátky sú symbolom pokoja a radosti, cesnak má zabezpečiť zdravie pre celú rodinu a med, ktorému sa odjakživa pripisovala magická moc, má posilňovať lásku a dobré vzťahy v rodine. Po predjedle, tak ako v minulosti, aj dnes prichádza na stôl kapustnica. V niektorých rodinách sa namiesto kapustnice varila a dodnes varí šošovicová alebo fazuľová polievka. Podľa tradície konzumácia strukovín pomôže znásobiť rodinný majetok. Hlavným chodom štedrovečerného menu je kapor – najčastejšie vyprážaný. Nájdú sa však aj ľudia, ktorí ho veľmi „nemusia“ a nahradia ho lososom alebo inou rybou. Kapor sa na našom štedrovečernom stole začal objavovať až po prvej svetovej vojne, kedy sa k nám sťahovalo množstvo českých rodín, ktoré so sebou priniesli aj tento vianočný zvyk. No skutočný „kaprí boom“ nastal až za socializmu, kedy bol kapor takmer na každom štedrovečernom stole, a práve preto toto obdobie považuje-

me za obdobie vzniku súčasného hlavného chodu vianočnej večere.

Najstaršie vianočné jedlo? Predsa pupáky! Rozhodne najstarším vianočným jedlom sú opekance s makom a s medom. Pôvod majú v tradičných posúchoch. Pečú sa z kysnutého chlebového cesta, pred podávaním sa zalejú vriacim mliekom alebo vodou (aby zmäkli), posypú sa makom a ochutia medom. Niektorí im hovoria pupáky, iní bobáľky.

Je už na vás, či budete mať na tanieri kapra alebo lososa a namiesto kapustnice halászle. Štedrovečerná hostina by sa mala niesť v duchu hojnosti a štedrosti – veď s tým súvisí aj jej názov. Na Slovensku sa kedysi dávali pod biely obrus peniaze a nechávali sa tam počas celých sviatkov. Boli symbolom bohatstva a mali zabrániť, aby do domu prišla chudoba. Večera pozostávala z aspoň deviatich chodov, nakoľko deviatka je magickým číslom, ale konečný počet chodov závisel od finančných pomerov konkrétnej rodiny. Keďže za chod považujeme aj chlieb s cesnakom, ani dnes – v čase krízy, by ste nemali mať problém túto deviatkovú métu dosiahnuť. Starý zvyk vyžadoval, aby všetko, čo sa bude jesť, bolo vyložené na štedrovečernom stole. Jedlo prinášala na stôl len jedna osoba – zvyčajne gazdiná, ktorá počas večere nesmela vstať od stola, aby jej sliepky neprestali kvokať. Niektoré rodiny túto tradíciu dodržiavajú ešte aj dnes – aj keď s kvokaním sliepok už asi nemá veľa spoločného. Zo všetkých jedál, ktoré sa podávali, mal každý člen rodiny aspoň ochutnať – na znak usporiadaného a pokojného spolunažívania rodiny. Jedlá sa po večeri

zo stola neodkladali, ostávali na ňom obvykle do nasledujúceho dňa. Táto tradícia by sa mohla zachovávať aj naďalej. Ocenili by ju minimálne gazdinky, ktoré na konci sviatočnej večere už odpadávajú od únavy...

Ďalšie zvyky a tradície

1. Prestieranie navyše – v niektorých rodinách sa doteraz prestiera pre jedného človeka navyše, aby sa mohol pohostiť pocestný. Je to symbol milosrdenstva.
2. Veštenie z jablka – ak sa po rozkrojení jablka objaví hviezdica, znamená to zdravie a šťastie, krížik znamená chorobu a smrť.
3. Veštenie z orechovej škrupiny – do jednej orechovej škrupiny vložia dievčatá malú sviečku za seba a do druhej za svojho milého, zapália ich a nechajú plávať na vode. Ak sa škrupiny stretnú, znamená to, že sa milenci zoberú a rozchod nastane, ak sa škrupiny nestretnú.
4. Orechy v kútoch príbytkov – po večeri ich do každého kúta miestnosti rozhádza najstarší člen rodiny, aby bola v dome hojnosť počas celého roka.
5. Šupiny z kapra vložené do peňaženky – majú zabezpečiť, aby ste počas nasledujúceho roka netrpeli núdzou a aby sa vám peniažky len tak sypali...
6. Krížik medom na čelo – hlava rodiny ho urobí každému členovi rodiny, aby ho anjeli ochraňovali po celý rok.
7. Do štedrovečernej vianočky alebo koláča sa zapečie minca. Kto ju nájde, bude zdravý a bohatý po celý rok. Je to alternatíva ku schovávaniu peňazí pod obrus alebo ku šupinke z kapra vlozenej do peňaženky.

Okienko do kuchyne

Jednoduché medovníčky

Suroviny: 500 g medu, 1/2 šálky vody, 250 g ražnej múky, 250 g pšeničnej múky, 100 g nadrobno pokrájaného citrónu 20 g medovníkového korenia, 20 g jedlej sódy
 Postup: Med prevaríme s vodou a necháme vychladnúť. Ražnú i pšeničnú múku preosejeme na dosku, pridáme citrón, medovníkové korenie a s medovou vodou vymiesime na tuhé cesto. Nakoniec primiešame jedlú sódu, cesto zakryjeme a necháme 24 hodín odležať. Cesto rozvaľkáme na hrúbku 5 mm, vykrojíme ozdoby a pečieme na

Vankúšiky

Suroviny: 28 dkg hladkej múky, 21 dkg palmarín, 4 dkg práškového cukru, 2 žĺtky, 4 dkg posekaných hrozienok, 8 dkg posekaných orechov
 Postup: Zo surovín vypracujeme hladké nelepivé cesto. Vyvaľkáme a povykrajujeme (postupujeme podobne ako pri lineckom ceste). Na plech koláčiky môžete poukladať husto, nevyrastú. Po upečení obalíme v cukre. Tento recept je rýchly a jednoduchý. Obsahuje pomerne málo cukru, no keďže na konci sa koláčiky obalia v cukre, náš jazyk tým "oklameme" a zdajú sa nám sladké tak akurát.

Zemiaková roláda

Suroviny: 120 g uvarených zemiakov, 120 g masla alebo margarínu Helia, 120 g po-

lohrubej výberovej múky, 1/2 lyžičky karí korenia, na natieranie 1 žĺtok, plnka: 150 g šunky, 30 g masla, 1 vajíčko
 Postup: Šunku najemno zomelieme a zmiešame s mäkkým maslom a vajíčkom. Zemiaky uvaríme v slanej vode, pretrieme cez sitko, pridáme ostatné prísady a vypracujeme hladké cesto. Vyvaľkáme ho na hrúbku 10 mm, potrieme šunkovou zmesou a stočíme. Vrch potrieme žĺtkom, položíme na vymastený plech a pečieme pri teplote 200 °C. Podávame teplé.

Kapor s mandľami

Suroviny: 100 g kapra, soľ, 80 g oleja, 30 g masla, 40 g mandlí, citrónová šťava
 Postup: Očisteného, rozpolteného a z kože stiahnutého kapra narežeme na porcie, osolíme a necháme chvíľu postáť, aby soľ vnikla do mäsa. Potom ho na oleji opečieme do ružova. Po opečení olej zalejeme, pridáme maslo a opečeného kapra chvíľu v masle opekáme. Hotové porcie kapra podávame tak, že na tanier

dáme kapra, posypeme obielenými, posekanými a opraženými mandľami, pokvapkáme citrónovou šťavou a polejeme maslom z výpeku. Ako prílohu podávame zemiakový šalát s majonézou.

Sviatočná kapustnica

Suroviny: 300 g bravčového mäsa, 500 g údeného mäsa, 1 kg kyslej kapusty, 120 g cibule, mleté čierne korenie, celé čierne korenie, rascu, bobkový list, 2 lyžice pokrájanej údenej slaniny, hrsť (vopred namočených) sušených húb, 150 g domácej údenej klobásy, mletú červenú papriku, majorán, 3 strúčiky cesnaku
 Postup: Údené a bravčové mäso uvaríme vo vode takmer domäkka. Pridáme kyslú kapustu, nadrobno pokrájanú cibuľu, rascu, bobkový list, celé čierne korenie, pokrájané huby a uvaríme domäkka. Pred dokončením pridáme klobásu, slaninu a varíme ešte asi 10 min. Potom mäso a klobásu pokrájame na menšie kocky, vložíme do polievky a za stáleho varenia ešte dochutíme sladkou červenou

paprikou, mletým čiernym korením a prelisovaným cesnakom. Tesne pred dokončením pridáme majorán. Podávame s kyslou smotanou.

Maľovánky

Narodenie Ježiša

Lužianske novinky

Obecný štvrťročník. Vydavateľ: Obec Lužianky, Rastislavova 266, 951 41 Lužianky, t. č. 037/7783469, IČO 34003517.

Registračné číslo EV 3466/09, ISSN 1338-9017. Šéfredaktor Jozef Bojda, redakčná rada: Ing. Dagmar Jančiová, Milan Cabánek, Mgr. Alžbeta Rigová. Grafický design a tlač: ARS SPEKTRUM, Červeňova 33, Nitra.